Literatura

Dr. Karl Jadrníček: Die tschechoslovakische Strafgesetzgebung in den Ländern Böhmen und Mähren-Schlesien. Wien 1931. Manzsche Verlags- und Univ. Buchhandlung, 126 stran, 8°, cena 40 Kč. — Spis tento je vydán jako dodatek k Altmann-Jacobově komentáři rakouského práva trestního. Autor, odborový rada v ministerstvu spravedlnosti v Praze, tu podává zhuštěnou formou odchylky československého trestního práva od trestního práva rakouského. Především uvádí odchyl'y u jednotlivých §§ trestního zákona, pak u zákonů trestní zákon doplňujících. Při tom se však nespokojuje s pouhým otištěním zákonného textu, nýbrž tento také komentuje a uvádí souborně stanovisko nejvyššího soudu k jednotlivým otázkám, stejně jako četnou literaturu nejen knižní, ale i časopiseckou. Novely k trestnímu zákonu jsou seřazeny v pořadí Altmannova komentáře. Spis jest nejen velmi vhodnou informací o českosl. trestním právu pro cizince, ale též velice cennou příručkou našim právníkům, neboť podává souborně nynější zákonodárný stav čsl. trestního práva. Dr. K. Gerlich.

Dr. František Štajgr: Důkazní břemeno v civilním soudním sporu. Knihovna Sborníku věd právních a státních, n. ř. č. 7. Praha 1931. (Bursík a Kohout.) Stran 121, cena neuvedena. — Spisovatel, kterému byla mezitím udělena venia legendi na Komenského universitě pro obor civilního řízení soudního, rozdělil svou specielní studii procesuální v pět kapitol. V prvé probírá otázky zásadní, jichž řešení ukazuje bystrost úsudku autorova, jakož i jeho znalost teoretických směrů v právnické literatuře. Na str. 9 vytýká spisovatel normativní teorii Weyrově a Kelsenově, že prý tato teorie jmenuje normou v užším smyslu jen její druhou část (»má býti B«) a mluví o povinnosti (v užš. sm.) též jen v tomto směru, kdežto podmíněnou její část (»je-li A«) nechává nepovšimnutu ve své terminologii. Autor neuvádí, z kterých spisů citovaných autorů došel k tomu přesvědčení; rozhodně ale nebere při tom náležitý ohled také na jiné normativní teoretiky (zejména Sedláčka) a na Weyrovo učení (Věd. roč. VII.) o konkretisaci normy a její aplikaci na konkrétní skutkovou podstatu. Spisovatel pak pojednává o autonomní povinnosti dokazovat, jež mu znamená dokazovati sobě samému, a o heteronomní povinnosti dokazovat, jež je mu povinností dokazovat jinému. Nejasné je tvrzení autorovo na str. 9, že žádná povinnost nevzniká bez příslušné normy (v případě povinnosti vůči sobě samému je to norma diktovaná vrozeným pudem sebezáchovy) a naopak, takže povinnost a norma jsou s tohoto hlediska jen různé stránky téhož zjevu; má proto i každá povinnost svoje zvláštní podmínky a znalost normy je znalostí též těchto podmínek. Máme za to, že mohou existovati autonomní normy (na př. etické, náboženské), které nejsou diktovány pudem sebezáchovy a dále, je-li norma výrazem povinnosti, že nelze mluviti o normě a povinnosti jako o dvou stránkách téhož zjevu. V dalším je rozebráno, co znamená dokazovat a co dokázat, dále předpoklady dokazování, komu se dokazuje a předmět dokazování. Rozdíl mezi vědeckou a soudcovskou interpretací spatřuje spisovatel v tom, že věda interpretuje a soudce aplikuje právní normy. Konečně spisovatel v úvodní kapitole vytyčuje některé pojmy, s nimiž pak dále operuje, na př. fakta a skutečnosti, skutečnosti a právní pojmy, a podává všeobecnou definici důkazního břemene. Kapitola druhá spisu pojednává o rozsahu důkazní povinnosti v platném právu. Po probrání zásad projednávací, dispoziční a vyhledávací, doznání, skutečností notorických (dotyčný paragraf nadepsán: »Notorieta«), zákonných domněnek o použití cizího práva přistupuje spisovatel k pojednání o dotazovací činnosti soudcově, břemenu důkazním, volném uvážení soudce a důkazních prostředcích. Vlastní probrání otázky důkazního břemene jest obsaženo v hlavě třetí, o rozdělení důkazního břemene, hlavě čtvrté o jeho právní povaze a hlavě páté o důkazním břemenu v teorii. Přes určitou roztříštěnost výkladů jest spis velmi instruktivní, pojednávaje obšírně o řadě důležitých otázek sem spadajících, a to nejen